

Laki

rikoslain 17 ja 41 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 41 luku, sellaisena kuin se on laissa 531/2007, ja
lisätään 17 luvun 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 564/2015, uusi 4 momentti seuraavasti:

17 luku

Rikoksista yleistä järjestystä vastaan

1 a §

Järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan osallistuminen

Ampuma-aselain (1/1998) 2 §:ssä tarkoitetun ampuma-aseen tai kaikkien sen kokoamiseen tarvittavien osien lainaamisesta tai luovuttamisesta järjestäytyneelle rikollisryhmälle tai sen yrittämisestä säädetään tämän lain 41 luvun 2 §:ssä.

41 luku

Aserikoksista

1 §

Ampuma-aserikos

Joka

1) ampuma-aselain vastaisesti siirtää tai tuo Suomeen, siirtää Suomesta, kaupallisessa tarkoituksessa vie, kauttakuljettaa tai valmistaa taikka pitää kaupan, hankkii, pitää hallussaan tai luovuttaa ampuma-aseen, aseosan, patruunoita, erityisen vaarallisia ammuksia, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen,

2) ampuma-aselain vastaisesti kaupallisessa tarkoituksessa korjaa ampuma-aseen, aseosan, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen taikka muuntaa ampuma-aseen tai aseosan,

3) ampuma-aselain 87 §:n vastaisesti lainaa ampuma-aseen, aseosan, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen sille, jolla ei ole oikeutta sen hallussapitoon,

4) kokonaan tai osittain laiminlyö ase-elinkeinonharjoittajalle ampuma-aselain 25 §:ssä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa poliisin asetietojärjestelmään ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen tai aseosan yksilöintitiedot, esineen luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi sekä esineen korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon

HE 204/2024 vp

LaVM 9/2025 vp

EV 69/2025 vp

antajan nimi taikka kokonaan tai osittain laiminlyö mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tai ilmoittamisen sijasta pitää niistä tiedostoa,

5) laiminlyö ampuma-aselain 110 b §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka toimittaa ampuma-ase Poliisihallitukselle merkinnän tekemistä varten taikka

6) tekee väärän valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka poistaa tai muuttaa tällaisen merkinnän taikka sarja- tai tunnistenumeron,

on tuomittava *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Ampuma-aserikoksesta on tuomittava myös se, joka kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 4 tai 9 artiklan vastaisesti 2 artiklan 6 alakohdassa tarkoitetulla tavalla vie ampuma-aseen, sen osan tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeen.

Yritys on rangaistava.

Ampuma-aserikoksena ei pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseen, aseos, patruunoiden, erityisen vaarallisten ammusten, ohjus- tai raketinheitinjärjestelmän, kaasusumuttimen taikka tehokkaan ilma-aseen hallussapitoa, jos tällaisen esineen hallussapitäjä oma-aloitteisesti ilmoittaa esineestä poliisille ja luovuttaa sen poliisin haltuun.

2 §

Ampuma-aseen käsittely vakavan rikoksen tekemistä varten

Joka

1) pitää hallussaan ampuma-asetta tai kaikkia sen kokoamiseen tarvittavia osia tai

2) lainaa tai luovuttaa ampuma-aseen tai kaikki sen kokoamiseen tarvittavat osat toiselle olosuhteissa, joissa ampuma-ase on sen hallussapitäjän, lainaajan tai luovutuksensaajan toimintaa koskevien tietojen perusteella omiaan päätyämään käytettäväksi vakavan rikoksen tekemiseen, on tuomittava *ampuma-aseen käsittelystä vakavan rikoksen tekemistä varten* vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja vakavia rikoksia ovat rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, sekä 34 a luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu terroristisessa tarkoituksessa tehty laiton uhkaus, 2 §:ssä tarkoitettu terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelu ja 4 b §:ssä tarkoitettu kouluttautuminen terrorismirikoksen tekemistä varten.

Ampuma-aseen käsittelystä vakavan rikoksen tekemistä varten tuomitaan myös se, joka lainaa tai luovuttaa taikka yrittää lainata tai luovuttaa 6 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulle järjestäytyneelle rikollisryhmälle ampuma-aseen tai kaikki sen kokoamiseen tarvittavat osat.

3 §

Törkeä ampuma-aserikos

Jos 1 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tai 2 momentissa tarkoitettussa ampuma-aserikoksessa

1) rikoksen kohteena on erityisen vaarallinen ampuma-ase taikka suuri määrä ampuma-aseita, tehokkaita ilma-aseita tai aseosia,

2) rikoksella tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä,

- 3) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti taikka
4) rikoksentekijä pitää mukanaan ampuma-aselain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua ampuma-asetta järjestyslain (612/2003) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla yleisellä paikalla tai kulkuneuvossa ilman oikeutta sellaisen aseiden hallussapitoon
ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästi ampuma-aserikoksesta* vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.
Yritys on rangaistava.

4 §

Lievä ampuma-aserikos

Joka

- 1) laiminlyö ampuma-aselain 110 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tarkastuttaa myyntiä varten valmistetut, korjatut, Suomeen siirretyt tai tuodut ampuma-aseet tai patruunat taikka
2) laiminlyö ampuma-aselain 112 a §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää Suomeen siirretty tai tuotu pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty ase osaksi poliisilaitokselle,
on tuomittava *lievästi ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lievästi ampuma-aserikoksesta tuomitaan myös se, joka tekee jonkin 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua teon, jos ampuma-aserikos, huomioon ottaen rikoksen kohteena olleiden esineiden laatu tai määrä taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

5 §

Vaarallisia esineitä koskevien säännösten rikkominen

Joka järjestyslain 9 §:n vastaisesti tuo maahan tai valmistaa vaarallisen esineen tai pitää sellaista kaupan, on tuomittava *vaarallisia esineitä koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.
Yritys on rangaistava.

6 §

Vaarallisen esineen hallussapito

Joka järjestyslain 9 §:n vastaisesti pitää mainitun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla yleisellä paikalla tai sellaisella yleisellä paikalla olevassa kulkuneuvossa hallussaan vaarallista esinettä, on tuomittava *vaarallisen esineen hallussapidosta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

7 §

Toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito

Joka järjestyslain 10 §:n vastaisesti pitää mainitun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla yleisellä paikalla hallussaan toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvaa esinettä tai ainetta taikka ampuma-asetta tai räjähtävää esinettä erehdyttävästi muistuttavaa esinettä, on tuomittava *toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapidosta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

8 §

Toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen luovuttaminen alaikäiselle

Joka järjestyslain 11 §:n vastaisesti myy tai muuten pysyvästi luovuttaa alle 18-vuotiaalle ilma-aseen, jousitoimisen asean tai harppuunan, on tuomittava *toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen luovuttamisesta alaikäiselle* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

9 §

Ampumaratarikos

Joka ampumaratalain (763/2015) vastaisesti

1) perustaa ampumaradan tai ylläpitää sitä ilman mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa taikka

2) perustaa vähäisen ampumaradan tai ylläpitää sitä tekemättä siitä mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta,
on tuomittava *ampumaratarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

10 §

Määritelmät

Tämän luvun 1—3 §:n säännöksiä sovellettaessa noudatetaan ampuma-asetta, tehokasta ilma-asetta, aseosaa, patruunaa, erityisen vaarallista ampuma-asetta, erityisen vaarallisia ammuksia ja kaasusumutinta koskevia ampuma-aselain 2, 2 a, 3, 5 ja 9—11 §:n määritelmäsäännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Naantalissa ja Helsingissä 4.7.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri